

[Bilgrav-Nielsen.]

derfor som noget meget væsentligt, at ét års opsigelsesfristen opretholdes.

Men hvad er så den forsvarspolitiske konklusion med baggrund i disse udenrigs- og sikkerhedspolitiske betragtninger? Det er det spørgsmål, man må stille sig i relation til det socialdemokratiske forsvarsforslag. At vi i Danmark som følge af vort NATO-medlemskab må have et forsvar, kommer vi ikke uden om. Men hvordan skal dette forsvar indrettes? Skal der lægges vægt på et kostbart beredskab fremfor mobiliseringsmuligheden, og skal man bygge på hvervet mandskab eller på værnepligt?

Intentionerne i det socialdemokratiske forslag er klare. Man vil med sit forslag med udgangspunkt i den trussel, man mener Danmark lever under, at beredskabsstyrken for fremtiden skal bestå af mindst 7.000 professionelle soldater mod nu ca. 13.000 værnepligtige. Dette begrundes med, at den nuværende dækningsstyrke ikke kan leve op til de krav, der må stilles til den. Den nu gældende 12 måneders tjenestetid giver ikke mulighed for, at opgaven kan løses, siger man. Derfor foreslår man, at dækningsstyrkens effekt øges. Det radikale venstre deler ikke den opfattelse, at der i den sikkerhedspolitiske situation kan hentes en rimelig argumentation for, at der skal lægges øget vægt på det stående beredskab. Tværtimod er det vor opfattelse, at jo klarere afspændingstendenserne aftegner sig, jo svagere begrundelse er der for opretholdelse af beredskabet eller for som her foreslået at forstærke det.

Jeg tror, den svenske docent Ingmar Stål har ret, når han i sit bidrag til den sikkerhedspolitiske redegørelse siger, at man netop i en afspændingstid bør satse mindre på et forsvarsforbrug mod en trussel, som man ikke umiddelbart fornemmer eksistensen af.

Det kan undre, at den socialdemokratiske vurdering af den udenrigs- og sikkerhedspolitiske situation, som den er i dag, fører til fremsættelse af forslag om en forstærkning af beredskabet. Og ikke nok med det: man foreslår gennemført en forsvarslovgivning, som vil blive langt mere usmidig end den gældende ordning. Ved gradvis at påbegynde en opbygning af en beredskabsstyrke

på 7.000 hvervede, hvorved formentlig skal forstås mindst 7.000, vil der let ske en fastlåsnings af vor forsvarspolitik, mens opbygningen står på, og der kan let her blive tale om op til en halv snes år.

Hertil kommer, at vi, dersom denne opbygning lykkes, til sin tid vil stå med en forsvarsordning, der vil gøre det vanskeligt at afstemme vor forsvarspolitik i relation til den til enhver tid herskende udenrigs- og sikkerhedspolitiske situation. Det vil blive vanskeligere, dersom udviklingen taler herfor, at slække på investeringerne i forsaret, når dettes hovedelement er langtidsansatte, og når vi hermed gennemfører en ordning, som betyder, at de personelt betonede udgifter bliver af langt større omfang end i dag. Jeg må stærkt understrege, at det radikale venstre ikke ønsker en sådan ubevægelig forsvarsordning.

Hvad de økonomiske konsekvenser angår, synes den foreslåede ordning at ville få ubehagelige konsekvenser, konsekvenser, som bliver ganske andre end dem, socialdemokratiet har villet antyde. Alle de foreslåede ændringer i den våbenmæssige sammensætning, inklusive den forstærkning man foreslår af hjemmeværnets bevæbning, synes klart at pege mod højere forsvarsudgifter og en helt uafviselig og ganske klækkelig forøgelse af udgifterne ved ansættelse af 5.000 flere professionelle, hvilket i sig selv vil betyde, at vi bryder med den linje, der har været enighed om her i tinget, nemlig at man skulle tilstræbe en formindskelse af de personelt betonede udgifter.

Dertil kommer, at det ud fra en samfundsøkonomisk betragtning må være betænkeligt, at man ved gennemførelse af et sådant forslag opretter et så stort antal nye, ret højt lønnede stillinger inden for statens områder, og dette tilmed på et tidspunkt, hvor der er almindelig enighed om det nødvendige i at begrænse antallet af statsansatte.

Problemet gøres ikke mindre af, at staten på baggrund af en lov her får pligt til at tilbyde en så tilstrækkelig høj løn og give så favorable uddannelses tilbud, at mindst 5.000 flere end i dag eller vel i alt ca. 10.000 til stadighed vil føle sig mere tiltrukket af at gøre karriere i forsaret end af andre mulige tilbud. Man bør her lægge mærke til, at det